

Tips voor elke dag vanuit het wereldwoordenproject

Je hebt niet altijd de tijd om alle didactische principes uit het wereldwoordenproject toe te passen, maar toch kan je met kleine veranderingen ook wat bereiken. Het effect hiervan is waarschijnlijk niet zo groot als wanneer je de methodiek helemaal volgt, maar toch zeker erg waardevol.

In dit lijstje kan je aankruisen welke aanpassingen jij ziet zitten.

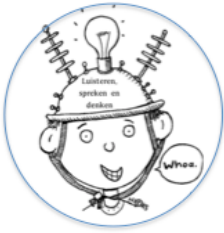
Tips voor verhaalbegrip

- Tweemaal het verhaal vertellen.
- Vooraf een luistervraag stellen en kleuters laten voorspellen. De 1ste maal is de luistervraag gemakkelijk. De 2de maal is de luistervraag moeilijker.
- Vragen op een post-it-note in het prentenboek kleven.
- Lees je het verhaal een 2de maal? Bedenk dan op voorhand op welke inzichten je wil focussen. Kies niet te veel verschillende inzichten. Het is beter om enkele inzichten uitgebreid aan bod te laten komen
- Stel tijdens het vertellen voornamelijk voorspelvragen wanneer je het boek voor de 1ste maal leest. Wanneer je het boek herleest, stel je achteraf moeilijkere inzichtsvragen die je voorbereidt door tijdens het vertellen al kleine vragen te stellen over hetzelfde onderwerp.
- Lees aan het begin van het thema gemakkelijkere boeken en later moeilijkere boeken. Informatieve boeken komen best wat later.

Tips voor woordenschat in de schijnwerper

- (Ook) uitdagende woorden kiezen binnen het thema om bewust aan te leren
- Nieuwe woorden herhaaldelijk uitleggen door iets te tonen, door een kindvriendelijke definitie te geven, samen de klankvorm te proeven, te verbinden met de ervaringen van de kleuters
- De nieuwe doelwoorden voor het verhaal al uitleggen aan iedereen.
- Woorden uitleggen tijdens het lezen: met een kindvriendelijke definitie en door te tonen op de prent (indien mogelijk). Deze woorden in een vraag verwerken.
- Doelwoorden zoeken op een prent in een verhaal (vb. Zien jullie dingen van de thematafel op de prent?)
- Nieuwe woorden in de hoeken verwerken, en er vragen rond stellen.
- Korte, speelse tussendoortjes om de woorden te herhalen.
- Eerst eenvoudige vragen stellen om de woorden in de mond te nemen, en vervolgens denkstimulerende vragen, bijv. 'Is brood *giftig*?' 'Is brood *giftig* als er groene plekken op staan?

Tips voor luisteren, spreken en ook denken!

- Uitdagende vragen bedenken voor kleuters.
- Voordat je een denkstimulerend gesprek voert, eerst tijd voorzien voor de kleuters om de nieuwe woorden in de mond te nemen tijdens gesprekken met gemakkelijke vragen.
- Langer bij een (uitdagende) vraag stil staan: meerdere antwoorden van meerdere kleuters uitlokken en met elkaar vergelijken
- De techniek met de duimen gebruiken zodat alle kleuters hun mening geven. Vervolgens vragen waarom de kleuters zus of zo oordelen
- Taalzwakke kleuters uitdagen om in zinnen te praten door zelf modelzinnen te gebruiken (ik zie een XXXX; dit is geen/wel XXXX) en hen te vragen om die zinnetjes over te nemen.
- Kleuters nemen bij bepaalde bladzijden uit het prentenboek de vertellersrol over, en bereiden zich hier op voorhand op voor door samen te bespreken wat er op staat. (Enkel wanneer je een verhaal herneemt.)
- Duopraten (tenzij de kleuters echt te weinig taalvaardigheid bezitten)
- Prikkelende prenten gebruiken als aanleiding voor een denkstimulerend gesprek.
- In kleine groep een gesprek doen (en eventueel achteraf in grote groep herhalen)
- Op voorhand voor verschillende situaties gedurende de week vragen bedenken waarin belangrijke ideeën uit het thema aangehaald worden.

Tips om verbanden te leggen

- Met behulp van een informatief prentenboek voorbij ervaringen met de klasgroep weer in herinnering brengen en verdiepen.
- Samen met de kleuters op zoek gaan naar het verband tussen voorwerpen/foto's uit voorbij thema's en het boek dat je net las. (Dit kunnen ook foto's zijn van kleuters waarop ze iets aan het doen zijn.)
- Prentenboeken uit hetzelfde thema vergelijken: wat zijn de gelijkenissen en de verschillen? (Neem hiervoor twee pagina's waarin heel wat gelijkenissen verborgen zitten.)
- Vragen om prenten of voorwerpen van doelwoorden te sorteren: welke horen bij het thema/boek? Welke horen bij een oud thema/een oud prentenboek?

